

**Київський національний торговельно-економічний університет**  
**СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ**  
Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти  
*Сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 / ISO 9001:2015*



**ЗАТВЕРДЖЕНО**

Голова приймальної комісії

А.А. Мазаракі

2020 р.

**ПРОГРАМА**  
**вступного фахового випробування**  
**для здобуття освітнього ступеня магістра**

галузь знань  
спеціальність  
освітньо-професійна  
програма

07 «Управління та адміністрування»  
072 «Фінанси, банківська справа та страхування»  
«Державний аудит»

**Київ 2020**

## ВСТУП

Вступне фахове випробування має комплексний характер і проводиться з базових дисциплін, які формують професійні знання й навички майбутнього магістра.

Вступне випробування відбувається у вигляді тестування.

*Мета тестування* – виявлення рівня підготовки вступника, ступінь володіння ним теоретичними та практичними знаннями, професійними вміннями і навичками, здобутими за час навчання на рівні «бакалавр».

*Завдання тестування* – встановлення та оцінювання результатів (компетенцій) навчання вступників.

Програма фахового випробування складається з чотирьох розділів, що відповідають базовим дисциплінам:

1. Бюджетна система.
2. Податкова система.
3. Бухгалтерський облік в державному секторі.

## ЗМІСТ ПРОГРАМИ ВСТУПНОГО ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

### Розділ 1. БЮДЖЕТНА СИСТЕМА

Бюджетна система, її сутність, етапи становлення в Україні. Бюджет як економічна категорія. Державний бюджет. Місцеві бюджети. Бюджети місцевого самоврядування. Зведений бюджет, його призначення. Види зведених бюджетів, їх склад.

Принципи бюджетної системи, їх сутність. Бюджетна класифікація та її значення, складові. Бюджетні правовідносини. Склад бюджетного законодавства.

Сутність, призначення та роль державного бюджету. Бюджет як основний фінансовий план держави. Об'єкти та суб'єкти бюджетних відносин. Використання бюджету для фінансового регулювання економічних і соціальних процесів.

Фактори, що впливають на формування та використання коштів державного бюджету. Функції державного бюджету. Складові бюджету: загальний фонд і спеціальний фонд.

Бюджетний дефіцит, його види, причини виникнення. Оборотний залишок бюджетних коштів. Вільний залишок бюджетних коштів. Державний борг, його складові. Здійснення державних (місцевих) запозичень та управління борговими зобов'язаннями.

Мета, основні завдання та складові бюджетної політики. Бюджетна стратегія і тактика. Бюджетний механізм, його складові. Бюджетне планування, його завдання, методи та принципи. Бюджетне прогнозування,

його етапи та методи. Бюджетне регулювання, його призначення, принципи і форми.

Сутність бюджетного процесу, його стадії. Учасники бюджетного процесу, їх повноваження. Організаційні засади складання проекту державного бюджету. Поняття розпорядників бюджетних коштів, їх склад. Бюджетні призначення. Складання проектів місцевих бюджетів. Порядок розгляду проекту закону про Державний бюджет України та його затвердження. Виконання державного бюджету.

Система доходів державного бюджету, їх класифікація. Розмежування доходів між ланками бюджетної системи. Джерела доходів бюджету, форми і методи формування доходів бюджету. Склад, структура і динаміка доходів Державного бюджету України.

Сутність, характеристика, склад, структура державних видатків. Класифікація видатків бюджету. Витрати бюджету. Поточні видатки і видатки розвитку. Захищені статті видатків бюджету. Резервний фонд. Бюджетне фінансування, його форми і методи. Особливості кошторисного планування видатків. Застосування програмно-цільового методу у бюджетному процесі, його складові. Результативні показники бюджетних програм.

Місцеві бюджети як економічна категорія, їх сутність та склад. Роль місцевих бюджетів у бюджетній системі. Складання, розгляд, затвердження та виконання місцевих бюджетів. Доходи місцевих бюджетів, джерела їх формування. Поточний бюджет і бюджет розвитку. Особливості формування видатків місцевих бюджетів. Критерії розмежування видів видатків між місцевими бюджетами.

Сутність та мета міжбюджетних відносин. Фінансові нормативи бюджетної забезпеченості. Корируючі коефіцієнти фінансових нормативів бюджетної забезпеченості. Міжбюджетні трансферти, їх види. Горизонтальне вирівнювання податкоспроможності місцевих бюджетів.

Форми та види соціального захисту населення. Склад видатків на соціальний захист населення, їх роль. Нормування видатків, види норм. Основи кошторисного фінансування, його принципи. Кошторис, його зміст та види.

Видатки бюджету на освіту, їх склад і структура. Бюджетне фінансування вищої освіти. Видатки бюджету на охорону здоров'я, їх склад. Бюджетне фінансування закладів культури.

Склад видатків на економічну діяльність держави, їх роль у розвитку економіки. Напрями та форми бюджетного фінансування економіки. Бюджетні інвестиції, їх види. Капітальні вкладення і джерела їх фінансування. Видатки бюджету на науку. Джерела фінансування наукових досліджень. Видатки бюджету на оборону, їх склад, порядок їх планування і фінансування.

Видатки бюджету на державне управління, їх склад. Видатки на правоохоронні органи. Порядок планування і фінансування видатків бюджету на державне управління.

Основні завдання та функції Державної казначейської служби України. Єдиний казначейський рахунок. Принципи казначейського обслуговування бюджету.

### Список рекомендованих джерел

1. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 р. № 2456-VI із подальшими змінами та доповненнями. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
2. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI із подальшими змінами та доповненнями. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
3. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг: Закон України від 12.07.2001 р. № 2664-III із подальшими змінами та доповненнями. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
4. Про цінні папери і фондовий ринок: Закон України від 23.02.2006 р. № 3480-IV із подальшими змінами та доповненнями. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
5. Стратегія реформування системи управління державними фінансами на 2017-2020 роки: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 08.02.2017 р. № 142-р [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
6. Про бюджетну класифікацію: Наказ Міністерства фінансів України від 14.01.2011 р. № 11. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
7. Онищенко В.О., Бережна А.Ю., Пащенко Л.О., Чичкало-Кондрацька І.Б. Фінанси (державні, корпоративні, міжнародні): підручник / В.О. Онищенко, А.Ю. Бережна, Л.О. Пащенко, І.Б. Чичкало-Кондрацька. – К.: ЦУЛ, 2016. – 600 с.
8. Шеремет О.А., Дем'яненко І.В., Багацька К.В. Фінанси для фінансистів: підручник / О.А. Шеремет, І.В. Дем'яненко, К.В. Багацька. – К.: ЦУЛ, 2015. – 612 с.
9. Юрій С.І., Федосов В.М. Фінанси: підручник / за ред. С.І. Юрія, В.М. Федосова. – К.: Знання, 2013. – 611 с.

## Розділ 2. ПОДАТКОВА СИСТЕМА

Сутність, призначення та необхідність податків. Ознаки та функції податків. Класифікація податків. Елементи податку та їх характеристика.

Податкова система держави: суть, структура та принципи побудови. Прямі та непрямі податки в системі державного регулювання економіки.

Сутність, мета та завдання податкової політики. Принципи податкової політики. Типи, моделі та форми податкової політики. Механізм реалізації податкової політики. Основні інструменти податкової політики держави.

Суть та призначення оподаткування доходів фізичних осіб. Платники податку, об'єкт та база оподаткування. Доходи, які не включаються до оподаткованого доходу фізичних осіб. Ставки податку. Особливості оподаткування оплати праці. Податкові соціальні пільги: види, порядок застосування. Суть податкової знижки та порядок її отримання платником податку на доходи фізичних осіб. Порядок оподаткування інших доходів фізичних осіб. Оподаткування доходів самозайнятих осіб, що не обрали спрощену систему оподаткування. Декларування доходів та майна в Україні.

Суть, призначення та еволюція оподаткування прибутку підприємств в Україні. Платники та об'єкт оподаткування. Ставки податку. Податкові різниці, які враховуються при визначенні оподаткованого прибутку: особливості виникнення та застосування. Порядок визначення та виконання податкового зобов'язання з податку на прибуток підприємств. Звітність платників податку на прибуток підприємств. Пільги при оподаткуванні прибутку юридичних осіб.

Економічна природа податку на додану вартість та його значення у формування дохідної частини бюджету. Платники податку на додану вартість та порядок їх реєстрації. Об'єкт оподаткування та порядок визначення бази оподаткування. Операції, що не є об'єктом оподаткування податком на додану вартість. Пільги в оподаткуванні доданої вартості. Ставки податку. Податкова накладна, реєстр податкових накладних. Податковий кредит: суть, умови визнання та дата виникнення. Звітність та порядок сплати податку на додану вартість до бюджету. Бюджетне відшкодування податку на додану вартість. Електронне адміністрування податку на додану вартість.

Суть і економічне значення акцизного податку. Платники та об'єкти акцизного податку. Підакцизні товари. Операції з підакцизними товарами, які звільнені від оподаткування. Види ставок акцизного податку. Особливості оподаткування тютюнових виробів та алкогольних напоїв. Електронне адміністрування реалізації пального та спирту етилового. Акцизна накладна. Єдиний реєстр акцизних накладних. Звітність та порядок сплати акцизного податку.

Призначення та види екологічного податку. Платники екологічного податку. Об'єкт та база екологічного податку. Ставки податку. Особливості справляння екологічного податку за видами забруднення. Порядок подання податкової звітності та сплати екологічного податку.

Сутність та фіскальне значення рентної плати у системі формування доходів бюджету. Платники, порядок нарахування та сплати рентної плати

за користування надрами, рентної плати за користування радіочастотним ресурсом України, рентної плати за спеціальне використання води, рентної плати за спеціальне використання лісових ресурсів. Порядок подання звітності щодо рентної плати.

Податок на майно: його сутність, складові та значення. Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки: платники, об'єкт та база оподаткування, ставки. Пільги при оподаткуванні нерухомості. Порядок обчислення та сплати даного податку. Транспортний податок та його основні елементи. Платники земельного податку. Об'єкти та база земельного податку. Ставки земельного податку. Алгоритм розрахунку земельного податку, порядок нарахування та сплати, податкові періоди. Пільги щодо сплати земельного податку для фізичних та юридичних осіб.

Місцеві збори. Елементи туристичного збору. Платники, об'єкт, порядок нарахування та сплати збору за місця для паркування транспортних засобів.

Суть та значення спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності. Групи платників єдиного податку. Порядок обрання або переходу на спрощену систему оподаткування. Порядок нарахування та сплати єдиного податку платниками першої, другої та третьої груп. Об'єкт та база оподаткування для платників єдиного податку четвертої групи.

### **Список рекомендованих джерел**

1. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI із подальшими змінами та доповненнями. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
2. Порядок електронного адміністрування податку на додану вартість: Постанова Кабінету Міністрів України від 16.10.2014 р. № 569 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [zakon.rada.gov.ua](http://zakon.rada.gov.ua).
3. Порядок електронного адміністрування реалізації пального та спирту етилового: Постанова Кабінету Міністрів України від 24.04.2019 р. № 408 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [zakon.rada.gov.ua](http://zakon.rada.gov.ua).
4. Податкова система: навч. посіб. / за заг. ред. В.Л. Андрущенко. – Київ: Центр учбової літератури, 2015. – 416 с.
5. Податкова система: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / авт.кол.: В.Г. Баранова, Є.М. Богатирьова, В.П. Волощук та ін.; за ред. В.Г. Баранової. – Одеса: ВМВ, 2014. – 343 с.
6. Соколовська А.М. Основи теорії податків: навч. посібник / А.М. Соколовська. – К.: «Кондор», 2010. – 326 с.

## **Розділ 3. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК В ДЕРЖАВНОМУ СЕКТОРІ**

Особливості діяльності організацій та установ державного сектору. Порядок і принципи організації бухгалтерського обліку установ

державного сектору. Основні задачі бухгалтерського обліку в установах державного сектору.

Кошторис бюджетної установи, його призначення та склад. Порядок і правила складання кошторису бюджетної установи. Розпорядники бюджетних коштів в залежності від повноважень. Баланс установи, як основний звітний документ. Порядок і правила складання балансу. Значення окремих статей балансу, їх склад та порядок відображення.

Суть та основні принципи бюджетного асигнування. Порядок відкриття бюджетного асигнування розпорядникам коштів бюджету органами Державного казначейства України. Облік асигнування розпорядниками коштів бюджету. Аналітичний облік асигнувань загального фонду.

Видатки установ державного сектору, їх сутність та призначення. Роль та місце видатків при визначенні фінансового результату діяльності установи. Касові видатки. Документальне оформлення та облік касових видатків. Аналітичний облік касових видатків. Фактичні видатки. Склад видатків та їх зв'язок з кодами економічної класифікації видатків. Документальне оформлення та облік фактичних видатків. Аналітичний облік фактичних видатків. Казначейське обслуговування Державного бюджету України і установ державного сектору, як складової бюджетної системи України. Принцип єдиного казначейського рахунку. Бюджетні рахунки, що відкриваються установам державного сектору в органах державного казначейства України. Правила та порядок відкриття рахунків в органах Державного казначейства України.

Облік операцій на реєстраційних рахунках в органах державного казначейства України, депозитному та валютному рахунках у банках. Аналітичний облік операцій на реєстраційному, поточному рахунку бюджетних установ. Меморіальний ордер №2: порядок та особливості складання.

Загальні положення обліку розрахунків з оплати праці в установах державного сектору. Ставки і посадові оклади персоналу. Доплати і надбавки працівникам установ державного сектору. Державне регулювання оплати праці в установах державного сектору. Документальне оформлення заробітної плати в установах державного сектору. Порядок нарахування заробітної плати основним категоріям працівників. Нарахування заробітної плати за рахунок загального та спеціального фондів. Утримання із заробітної плати. Облік розрахунків з оплати праці та за єдиним соціальним внеском. Меморіальний ордер №5: порядок та особливості складання.

Сутність зобов'язань. Бюджетні зобов'язання. Бюджетні фінансові зобов'язання. Фінансові зобов'язання. Довгострокові зобов'язання. Короткострокові зобов'язання. Реєстри бюджетних зобов'язань та бюджетних фінансових зобов'язань. Документальне оформлення зобов'язань. Зв'язок зобов'язань з кошторисом установи. Облік

розрахунків з дебіторами та кредиторами. Аналітичний облік розрахунків з дебіторами та кредиторами. Меморіальні ордери №4 і №6: порядок та особливості складання.

Підзвітні особи установ державного сектору. Порядок і правила видачі підзвітних сум. Норми і порядок відшкодування витрат по службових відрядженнях для працівників установ державного сектору. Облік використання підзвітних сум на господарські потреби. Документальне оформлення підзвітних сум. Облік розрахунків із підзвітними особами. Особливості використання підзвітних сум за рахунок спеціального фонду. Облік розрахунків з підзвітними особами за рахунок коштів спеціального фонду.

Визначення необоротних активів установ державного сектору та їх склад. Порядок і правила та особливості оцінки необоротних активів в установах державного сектору. Класифікація необоротних активів. Документальне оформлення руху необоротних активів.

Облік надходження необоротних активів. Особливості обліку необоротних активів, що надійшли за рахунок спеціального фонду. Особливості обліку необоротних активів, що надійшли в якості гуманітарної допомоги. Облік амортизації необоротних активів. Документальне оформлення і правила списання необоротних активів в установах державного сектору.

Порядок та облік продажу, безоплатної передачі та списання необоротних активів. Експертна оцінка необоротних активів. Облік ремонту необоротних активів установ державного сектору.

Задачі та основи організації обліку запасів та малоцінних та швидкозношуваних предметів в установах державного сектору. Групи запасів установ державного сектору. Документальне оформлення руху запасів. Порядок і правила та особливості оцінки запасів.

Бухгалтерський облік запасів на складах і в бухгалтерії.

Власні надходження установ державного сектору. Групи власних надходжень та їх визначення, класифікація, порядок утворення і напрями використання.

Облік власних надходжень за напрямами їх утворення. Аналітичний облік власних надходжень. Меморіальний ордер №14: порядок та особливості складання.

Поняття про склад та види звітності установ державного сектору. Фінансова звітність установ державного сектору. Визначення та склад звітності. Періодичність подання фінансової звітності.

Склад та періодичність подання бюджетної звітності. Звіт про надходження та використання коштів загального фонду (форма № 2д, № 2м) як основна форма бюджетної звітності.

Склад, періодичність та призначення податкової звітності установ державного сектору. Джерела інформації та методика складання податкової звітності. Склад, терміни подання та методика складання



статистичної звітності. Джерела даних та методика складання звітності із загальнообов'язкового державного соціального страхування. Звітність за ЄСВ.

### **Список рекомендованих джерел**

1. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 р. № 2456-VI із подальшими змінами та доповненнями. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
2. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16 липня 1999 р. № 996-XIV з наступними змінами і доповненнями. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
3. Про затвердження порядку складання, розгляду, затвердження та основних вимог до виконання кошторисів бюджетних установ: Постанова Кабінету Міністрів України від 28 лютого 2002 р. № 228 з наступними змінами і доповненнями.
4. Про затвердження національних положень стандартів бухгалтерського обліку в державному секторі, затв. наказом МФУ №1629 від 24.12.2010р.
5. Про затвердження національних положень стандартів бухгалтерського обліку в державному секторі, затв. наказом МФУ №1798 від 29.12.2011р.
6. Про затвердження національних положень стандартів бухгалтерського обліку в державному секторі, затв. наказом МФУ №1202 від 12.10.2010р.
7. Про затвердження національних положень стандартів бухгалтерського обліку в державному секторі, затв. наказом МФУ №568 від 08.05.2012р.
8. Про затвердження національних положень стандартів бухгалтерського обліку в державному секторі, затв. наказом МФУ №1022 від 11.08.2011р.
9. Про затвердження національних положень стандартів бухгалтерського обліку в державному секторі, затв. наказом МФУ №1541 від 28.12.2009р.
10. Про затвердження Плану рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі: Наказ Міністерства фінансів України від 31.12.2013 року № 1203 – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/>.
11. Про затвердження Порядку складання фінансової, бюджетної та іншої звітності розпорядниками та одержувачами бюджетних коштів: Наказ Міністерства фінансів України від 24.01.2012 року № 44 – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/>.
12. Про затвердження типових форм меморіальних ордерів, інших облікових реєстрів суб'єктів державного сектору та порядку їх складання: Наказ Міністерства фінансів України від 08.09.2017 р. №755

- [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
13. Порядок реєстрації та обліку бюджетних зобов'язань розпорядників бюджетних коштів та одержувачів бюджетних коштів в органах Державної казначейської служби України: Наказ Міністерства фінансів України від 02.03.2012р. № 309.
  14. Михайлов М.Г., Телегунь М.І., Славкова О.П. Бухгалтерський облік у бюджетних установах: навч. посібн. – К.: Цент учбової літератури, 2011. – 384с.
  15. Облік у бюджетних установах: навч. посібн. – 2-ге видання/ за заг. ред. Лень В.С. – К.: Каравелла, 2017. – 564с.
  16. Свірко С.В., Фірер Д.О. Застосування НП(С)БОДС. Практичний посібник. – К.: ТОВ «Всеукраїнський інститут права і оцінки», 2012. – 314с.
  17. Шара Є.Ю. Звітність бюджетних установ: навч. посіб./ Є.Ю. Шара, О.М. Андрієнко, Л.І. Жидєєва – К.: «Центр учбової літератури», 2014.- 360с.

## **КРИТЕРІЇ**

### **оцінювання знань на вступному фаховому випробуванні для здобуття освітнього ступеня магістра**

#### **1. Загальні положення:**

Мета фахового випробування – оцінити відповідність знань, умінь та навичок вступників згідно з вимогами програми вступного фахового випробування.

#### **2. Структура екзаменаційного білета:**

Екзаменаційний білет з фахового випробування складається з 50-ти закритих тестових завдань.

#### **3. Критерії оцінювання:**

- Рівень знань оцінюється за 200-баловою шкалою.
- Серед відповідей на тестове завдання вступнику слід обрати одну правильну.
- Правильна відповідь на тестове завдання оцінюється у 4 бали, а неправильна – у 0 балів.
- Особи, які отримали менше 100 балів до наступних випробувань не допускаються та участі у конкурсі не беруть.